

Phân tích đoạn trích Chị em Thúy Kiều (Nguyễn Du)

Những bài văn hay phân tích đoạn trích Chị em Thúy Kiều (trích Truyện Kiều của Nguyễn Du) - Để học tốt môn Văn lớp 9.

Đề bài: Phân tích đoạn trích *Chị em Thúy Kiều* (trích *Truyện Kiều*) của đại thi hào Nguyễn Du.

Bài phân tích hay nhất trích đoạn Chị em Thúy Kiều trong Truyện Kiều

Nguyễn Du (1765 – 1820) quê ở Tiên Điền – Nghi Xuân – Hà Tĩnh, là đại thi hào của dân tộc, danh nhân văn hóa thế giới. Một trong những tác phẩm thành công về chữ Nôm của ông là *“Đoạn trường tân thanh”* hay còn gọi là *“Truyện Kiều”*. Truyện không những có nội dung sâu sắc mà còn rất thành công về nghệ thuật. Tiêu biểu cho nghệ thuật khắc họa nhân vật là đoạn trích *“Chị em Thúy Kiều”*. Đoạn trích đã đề cao trân trọng vẻ đẹp của con người đặc biệt là người phụ nữ thông qua việc miêu tả tài và sắc của chị em Thúy Kiều. Đây là đoạn trích thể hiện sâu sắc cảm hứng nhân vật của Nguyễn Du.

Bốn dòng thơ đầu tác giả giới thiệu chung về vị thứ và vẻ đẹp của chị em Thúy Kiều:

"Đầu lòng hai ả tố nga,

Thúy Kiều là chị, em là Thúy Vân.

Mai cốt cách, tuyết tinh thần,

Mỗi người mỗi vẻ mười phân vẹn mười”

Bằng cách giới thiệu hai "ả tố nga" vừa ngắn gọn vừa giản dị hết sức ấn tượng đầy đủ. Trong gia đình họ Vương có hai cô con gái đầu lòng đẹp như "Hằng Nga". Và câu thơ "Mai cốt cách, tuyết tinh thần" bằng việc sử dụng bút pháp ước lệ tượng trưng thông qua hai hình ảnh "mai", "tuyết", tác giả gợi lên trước mắt chúng ta vẻ đẹp của hai thiếu nữ với dáng người mảnh dẻ, duyên dáng như cây mai một loài hoa đẹp và cao quý, tâm hồn của họ trong trắng như tuyết, cả hai đều đẹp hoàn thiện, hoàn mỹ "mười phân vẹn mười", mỗi người mang một nét đẹp riêng "Mỗi người mỗi vẻ", đúng là cách nhìn đầy ngợi ca trân trọng của tác giả.

Đến với bốn câu thơ tiếp theo, tác giả gợi về vẻ đẹp của Thúy Vân.

“Vân xem trang trọng khác vời,

Khuôn trăng đầy đặn, nét ngài nở nang

Phân tích đoạn trích Chị em Thúy Kiều (Nguyễn Du)

Hoa cười, ngọc thốt đoan trang,

Mây thua nước tóc, tuyết nhường màu da”

Câu thơ đầu “Vân xem trang trọng khác vời” đã khái quát đặc điểm của nhân vật. Hai chữ “trang trọng” gợi vẻ đẹp cao sang, quý phái của Thúy Vân, có thể nói có bao nhiêu cái đẹp của tạo vật, thiên nhiên đều được Nguyễn Du mượn để tạo nên chân dung của Thúy Vân. Đó là trắng, hoa, tuyết, ngọc, mây, bằng bút pháp ước lệ, thủ pháp liệt kê, vẻ đẹp của Vân được tác giả cụ thể hóa bằng khuôn mặt, đôi mày, mái tóc, làn da, nụ cười, giọng nói. Cụ thể trong việc sử dụng từ ngữ làm nổi bật vẻ đẹp của đối tượng được miêu tả: “đầy đặn”, “nở nang”, “đoan trang”. Những biện pháp tu từ ẩn dụ, so sánh, nhân hóa đều nhằm thể hiện vẻ đẹp phúc hậu mà quý phái của người thiếu nữ. Một Thúy Vân với gương mặt đầy đặn dịu nhẹ như trăng rằm, lông mày sắc nét đậm như con ngài, miệng cười tươi thắm như hoa, giọng nói trong như ngọc, mái tóc mềm mượt hơn mây, làn da trắng hơn tuyết. Vẻ đẹp ấy làm cho thiên nhiên ngưỡng mộ “mây thua”, “tuyết nhường”. Hai chữ “thua”, “nhường” biểu hiện sự hài lòng không ghen ghét, điều này dự báo nàng sẽ có một cuộc sống bình lặng, suôn sẻ không gặp sóng gió.

Nếu tả Thúy Vân với bốn câu thơ thì sang Thúy Kiều, Nguyễn Du dành cho nàng mười hai câu thơ. Nếu Vân được miêu tả với vẻ đẹp hoàn hảo thì Thúy Kiều còn vượt lên trên cái hoàn hảo đó, nếu Vân Nguyễn Du chỉ nói đến sắc thì Kiều còn đẹp cả sắc lẫn tài, đó là vẻ đẹp của tuyệt thế giai nhân sắc sảo mặn mà.

“Kiều càng sắc sảo mặn mà,

So bề tài sắc lại là phần hơn”

Ở đây, Nguyễn Du rất thành công trong việc sử dụng nghệ thuật đòn bẩy: Miêu tả Vân trước để làm nền cho vẻ đẹp của Kiều. Chỉ bằng một câu thơ với các từ “càng” ,”hơn” tác giả giúp người đọc hình dung rõ vẻ đẹp vượt trội của Kiều. Nàng không những tuyệt đỉnh về nhan sắc mà còn sắc sảo về trí tuệ, mặn mà về tâm hồn.

“Làn thu thủy, nét xuân sơn,

Hoa ghen thua thắm liễu hờn kém xanh

Khi miêu tả Thúy Kiều, tác giả vẫn sử dụng bút pháp ước lệ thông qua các hình tượng thiên nhiên “thu thủy”, “xuân sơn”, “hoa ghen”, “liễu hờn”. Chỉ có điều Nguyễn Du không liệt kê nhiều chi tiết như Vân mà chỉ tập trung ở đôi mắt. Hình ảnh ước lệ “thu thủy” gợi tả đôi mắt Kiều đẹp trong như nước mùa thu, “xuân sơn” gợi lên đôi lông mày thanh tú trên khuôn mặt trẻ trung, đôi mắt ấy của Kiều chính là cửa sổ tâm hồn, thể hiện sự sắc sảo về trí tuệ, mặn mà về tâm hồn. Sắc của Kiều làm cho người ta ngưỡng mộ say

Phân tích đoạn trích Chị em Thúy Kiều (Nguyễn Du)

mê đến nỗi có thể ”mất nước, mất thành”, còn thiên nhiên thì ganh ghét, đố kỵ ”hoa ghen”, ”liều hồn”.

Sắc đã vậy còn tài, tình của Kiều thì sao? Miêu tả Kiều tác giả dành một phần để nói về nhan sắc, còn dành đến hai phần để nói về tài năng. Đây chính là dụng ý nghệ thuật của Nguyễn Du. Ông muốn nhấn mạnh sắc đẹp của Kiều thì không có bút pháp nào tả nổi. Về sắc đẹp của Kiều là số một còn về tài thì trong thiên hạ may ra có người thứ hai:

“Sắc đành đòi một, tài đành họa hai”

Kiều thông minh bẩm sinh, cái tài do trời phú. Tài năng của nàng đạt tới mức hoàn thiện theo quan niệm thẩm mỹ gồm cả ”cầm, kỳ, thi, họa”:

“Thông minh vốn sẵn tính trời,

Pha nghề thi họa đủ mùi ca ngâm.

Cung thương lầu bạc ngũ âm,

Nghe riêng ăn đứt Hồ cầm một trương.”

Đặc biệt tài đàn của nàng là nổi trội hơn cả – là sở trường, tiếng đàn của nàng thật hay, hay đến mức có thể ăn đứt bất cứ nghệ sĩ tài ba nào trong thiên hạ. Kiều không chỉ giỏi đánh đàn mà còn giỏi sáng tác nhạc, đến mức có thể soạn cho mình một bản nhạc về nhan đề ”bạc mệnh”. Mỗi khi nàng gảy bản đàn đó đều khiến cho lòng người âu sầu, ảo lão người nghe chau mày rơi lệ. Cung đàn ”bạc mệnh” chính là sự ghi lại tiếng lòng của một trái tim đa sầu, đa cảm.

Như vậy vẻ đẹp của Kiều là sự kết hợp cả sắc, tài và tình, một vẻ đẹp vượt qua ngoài khuôn khổ khiến cho tạo hóa ghen ghét đố kỵ.

“Hoa ghen thua thắm liễu hờn kém xanh”

Từ việc khắc họa bức chân dung Thúy Kiều tác giả dự báo về số phận éo le, đau khổ, một tương lai chìm nổi sẽ đến với nàng.

Mặc dù tài sắc của Thúy Kiều, Thúy Vân khác nhau dự báo về tương lai cuộc sống khác nhau, nhưng đức hạnh của hai nàng đều đáng trân trọng, điều này thể hiện qua bốn câu thơ cuối:

“Phong lưu rất mực hồng quần,

Xuân xanh xấp xỉ tới tuần cập kê.

Phân tích đoạn trích Chị em Thúy Kiều (Nguyễn Du)

Êm đềm trướng rủ màn che,

Tường đông ong bướm đi về mặc ai”

Mặc dù đã đến tuổi cập kê nhưng ”hai ả tố nga” đã và đang sống cuộc đời nề nếp, gia giáo, cuộc sống của các thiếu nữ phong khuê không hề có tình yêu thiếu đúng đắn.

Như vậy với hai tư câu thơ trong đoạn trích ”*Chị em Thúy Kiều*” là một trong những đoạn thơ mẫu mực về nghệ thuật tả người. Bằng bút pháp ước lệ tượng trưng, thủ pháp đòn bẩy, các biện pháp tu từ so sánh, nhân hóa, ẩn dụ. Tác giả đã khắc họa chân dung hai người thiếu nữ với tất cả sắc, tài, tình, mệnh. Đằng sau bức chân dung chị em Thúy Kiều là tấm lòng ngợi ca trân trọng của tác giả – đó là một biểu hiện của tinh thần nhân văn trong *Truyện Kiều*, qua đây ta hiểu trân trọng thêm vẻ đẹp của con người đặc biệt là người phụ nữ.

Một số bài văn đạt điểm cao phân tích Chị em Thúy Kiều

Bài số 1:

Nguyễn Du đại thi hào của dân tộc, danh nhân văn hóa thế giới. Ông để lại số lượng tác phẩm đồ sộ, giàu giá trị hiện thực và nhân đạo. Trong kho tàng văn học đồ sộ ấy ta không thể không nhắc đến *Truyện Kiều* - tuyệt bút của văn học dân tộc. Tác phẩm không chỉ hấp dẫn ở nội dung mà còn đặc sắc ở nghệ thuật tả người chân thực, sinh động. Nét bút tài hoa, chỉ vài đường nét ông đã dựng lên chân dung tính cách và số phận của mỗi người. Điều đó được thể hiện rõ nhất qua đoạn trích *Chị em Thúy Kiều*.

Chị em Thúy Kiều nằm ở phần đầu của tác phẩm “*Gặp gỡ và đính ước*”. Đoạn trích không chỉ nhằm giới thiệu về gia cảnh của hai nàng mà còn miêu tả chân dung của hai tuyệt sắc giai nhân, mỗi người mang một vẻ đẹp riêng, không hòa lẫn.

Mở đầu bài thơ, bằng bút pháp ước lệ, Nguyễn Du đã giới thiệu chung về hai chị em Thúy Kiều. Kiều là chị, còn em là Vân, hai cô là con gái của Vương Viên ngoại. Hai con người ấy có cốt cách vô cùng thanh thoát, tao nhã “mai cốt cách” giống như loài hoa mai mảnh dẻ, thanh cao. Phong thái tinh thần thanh sạch, trong trắng “tuyệt tinh thần”. Họ mang trong mình vẻ đẹp trong sáng, dịu dàng, tinh khôi. Ngoài ra để khẳng định vẻ đẹp của nàng, Nguyễn Du còn có thêm một câu thơ bình luận: “Mỗi người một vẻ mười phân vẹn mười”. Lời bình vừa cho thấy nét riêng, vừa cho thấy vẻ đẹp hoàn hảo của hai nàng. Chỉ bằng những lời giới thiệu ngắn gọn, nhưng đã mang đến cho bạn đọc những thông tin phong phú, đầy đủ, những ấn tượng sâu sắc về vẻ đẹp của hai nàng.

Phân tích đoạn trích Chị em Thúy Kiều (Nguyễn Du)

Sau khi giới thiệu chung về hai chị em, bốn câu thơ tiếp dành những lời thơ mỹ miều, đẹp đẽ nhất để miêu tả nàng Vân:

Vân xem trang trọng khác vời

Khuôn trăng đầy đặn nét ngài nở nang

Hoa cười ngọc thốt đoan trang

Mây thua nước tóc tuyết nhường màu da.

Thúy Vân mang vẻ đẹp của phong thái đoan trang. Từ con người cô toát lên vẻ đẹp nghiêm chính, ung dung, sự cao sang, quý phái. Nguyễn Du tập trung miêu tả khuôn mặt của nàng: với khuôn mặt đầy đặn, sáng tươi như ánh trăng rằm, đôi lông mày cong cong, hơi đậm làm nổi bật lên đôi mắt đẹp đẽ. Nụ cười của nàng luôn luôn rạng rỡ như những đóa hoa, giọng nói trong, thanh thoát như ngọc. Mái tóc dài, óng ả hơn cả mây, làn da mịn màng trắng hơn cả tuyết. Thúy Vân mang trong mình vẻ đẹp hoàn hảo, tuyệt mỹ. Vẻ đẹp của nàng rất phù hợp với chuẩn mực xã hội lúc bấy giờ, một vẻ đẹp hài hòa, hòa hợp với thiên nhiên. Dẫu Nguyễn Du có sử dụng bút pháp ước lệ tượng trưng để cực tả vẻ đẹp của nàng thì nàng vẫn được mây, tuyết “thua” “nhường”, được thiên nhiên ưu ái, bao bọc, nâng đỡ. Bởi vậy cũng dự báo cuộc sống yên ả, êm đềm của cô sau này.

Nếu như miêu tả Thúy Vân chỉ với bốn câu thơ, tập trung miêu tả khuôn mặt tròn đầy, phúc hậu thì đến miêu tả Thúy Kiều ông sử dụng đến mười hai câu thơ, thủ pháp đòn bẩy đã làm nổi bật vẻ đẹp của Kiều so với Vân.

Thúy Kiều mang vẻ đẹp sắc sảo, mặn mà, “so bề tài sắc lại là phần hơn” đã khẳng định vẻ đẹp tuyệt mỹ của Kiều. Khác với Thúy Vân có những nét vẽ chi tiết về gương mặt, thì khi miêu tả Kiều ông chỉ tập trung miêu tả đôi mắt: “Làn thu thủy nét xuân sơn”. Đôi mắt của nàng trong trẻo, sâu thẳm như làn nước mùa thu, đôi lông mày mượt mà, thanh tú như dáng núi mùa xuân. Không phải ngẫu nhiên ông chọn miêu tả đôi mắt, mà đôi mắt vốn là cửa sổ tâm hồn của mỗi người, bởi vậy, khi miêu tả mắt Thúy Kiều đã gợi nên thế giới tâm hồn phong phú, sâu sắc, gợi tính cách sắc sảo nhưng cũng rất đa sầu, đa cảm. Vẻ đẹp ấy của nàng khiến “hoa ghen” “liễu hờn”, hai chữ “ghen” “hờn” cho thấy sự ám ức, tâm lý tiêu cực, muôn triệt tiêu, loại bỏ đối phương. Vẻ đẹp của nàng vượt ra khỏi chuẩn mực, giới hạn, khiến cho vạn vật trong trời đất phải ghen ghét, đố kỵ. Chính điều đó dự báo cuộc sống tương lai đầy tai ương, sóng gió ở phía trước.

Nàng không chỉ đẹp về ngoại hình, mà nàng còn mang vẻ đẹp tài hoa, trí tuệ:

Thông minh vốn sẵn tính trời

Pha nghề thi họa đủ mùi ca ngâm

Phân tích đoạn trích Chị em Thúy Kiều (Nguyễn Du)

Trong thời trung đại, người phụ nữ ít khi được nhắc đến tài năng, câu thơ đã cho thấy sự tiến bộ thậm chí táo bạo của Nguyễn Du khi đề cao cả vẻ đẹp hình thức và vẻ đẹp trí tuệ của người phụ nữ. Thúy Kiều là người thông minh, sắc sảo, tài năng đủ cả cầm, kì, thi họa trong đó tài đàn của nàng là ấn tượng và nổi bật nhất. Những khúc đàn nàng chơi lay động lòng người, khúc hát nàng sáng tác khiến ai cũng xót xa, thương cảm. Những khúc nhạc đó cũng cho thấy một tâm hồn nhạy cảm, tinh tế, lãng mạn.

Nguyễn Du đã đặc biệt ưu ái khi miêu tả vẻ đẹp của Thúy Kiều. Nàng tiêu biểu cho số phận người phụ nữ “hồng nhan bạc mệnh” hay như chính Nguyễn Du đã kết luận “Sắc đành đòi một tài đành họa hai”, “Chữ tài liền với chữ tai một vần” hay “Hồng nhan quen thói má hồng đánh ghen”. Trong suốt dọc chiều dài tác phẩm Nguyễn Du đã nhắc đi nhắc lại số phận bạc bẽo của kiếp hồng nhan, sẽ gặp phải nhiều truân chuyên, sóng gió.

Bốn câu thơ cuối là những lời bình luận chung của tác giả về hai chị em. Hai nàng được sinh ra và lớn lên trong một gia đình nề nếp, phong lưu. Cuộc sống “êm đềm trướng rủ màn che”, bình lặng, chưa từng va vấp với thế giới bên ngoài. Họ luôn được sống trong tình yêu thương và che chở của cha mẹ. Cả hai người đều đã đến tuổi cập kê, kết tóc se duyên nhưng họ vẫn còn hết sức trong sáng.

Để khắc họa vẻ đẹp của hai chị em Nguyễn Du đã sử dụng nghệ thuật ước lệ tượng trưng cùng hàng loạt ẩn dụ: mây, trăng, hoa, tuyết – những hình ảnh nổi bật của thiên nhiên để làm nổi bật nhan sắc của hai nàng. Đồng thời để làm nổi bật vẻ đẹp của Thúy Kiều, Nguyễn Du còn sử dụng thủ pháp đòn bẩy, miêu tả Vân trước, Kiều sau để làm bật chân dung Thúy Kiều. Ngoài ra, ông còn sử dụng nghệ thuật nhân hóa để ngầm dự báo số phận hai người. Vẻ đẹp của Thúy Vân khiến thiên nhiên “thua, nhường” dự báo sau này cuộc đời nàng sẽ yên bình, phẳng lặng. Vẻ đẹp của Thúy Kiều bị thiên nhiên “ghen, hờn”, dự báo cuộc đời nhiều gian nan, sóng gió.

Bằng bút pháp ước lệ tượng trưng tinh tế tài hoa, Nguyễn Du đã phác họa thành công vẻ đẹp, tài năng của hai chị em Thúy Kiều. Đồng thời từ chân dung của họ gợi lên tính cách, số phận sau này. Đó là những chân dung mang tính cách số phận. Qua đó cho thấy bút pháp tả người tài tình của tác giả.

Bài số 2:

Trong thơ cổ viết về giai nhân thì đoạn thơ *Chị em Thúy Kiều* trích trong ***Đoạn trường tân thanh*** tức ***Truyện Kiều*** của đại thi hào Nguyễn Du là một trong những vần thơ tuyệt bút. Hai mươi tư câu thơ lục bát đã vẽ nên sắc, tài, đức hạnh của hai chị em Thúy Kiều, Thúy Vân.

Phân tích đoạn trích Chị em Thúy Kiều (Nguyễn Du)

Với ngòi bút của một kì tài diệu bút Nguyễn Du đã vẽ nên bức chân dung hai nàng giai nhân tuyệt thế:

Đầu lòng hai ả tố nga,

Thúy Kiều là chị em là Thúy Vân.

Vân là em, Kiều là chị. Hai chị em Vân và Kiều (con đầu lòng của gia đình Vương viên ngoại) đều là những ả tố nga – những người con gái đẹp. Vẻ đẹp của hai nàng là vẻ đẹp thanh tao của mai, là sự trắng trong, tinh sạch của tuyết:

Mai cốt cách tuyết tinh thần,

Mỗi người một vẻ mười phân vẹn mười.

Bút pháp ước lệ cùng phép ẩn dụ đã gợi lên vẻ đẹp hài hoà, hoàn hảo cả về hình thức lẫn tâm hồn. Vẻ đẹp của hai nàng đều đến mức tuyệt mỹ mười phân vẹn mười nhưng mỗi người lại mang một vẻ riêng. Nguyễn Du đã lấy những gì đẹp đẽ nhất của thiên nhiên để miêu tả hai chị em. Thúy Kiều và Thúy Vân đều mang vẻ đẹp lí tưởng, theo khuôn mẫu và vượt lên trên khuôn mẫu.

Sau những câu thơ giới thiệu về hai chị em, ngòi bút Nguyễn Du lại có chiều hướng cụ thể hơn trong bức chân dung quý phái của Thúy Vân:

Vân xem trang trọng khác vời,

Hai chữ trang trọng trong câu thơ đã nói lên vẻ đẹp đài các, cao sang của Vân. Vẻ đẹp ấy của thiếu nữ được so sánh với những thứ cao đẹp trên đời:

Khuôn trăng đầy đặn nét ngài nở nang.

Hoa cười ngọc thốt đoan trang,

Mây thua nước tóc tuyết nhường màu da.

Chân dung của Vân được miêu tả một cách khá toàn vẹn từ khuôn mặt, nét mày, làn da, mái tóc đến nụ cười, tiếng nói. Vân có khuôn mặt đầy đặn, phúc hậu như vàng trắng, có đôi lông mày sắc nét như con ngài, có miệng cười tươi thắm như hoa, giọng nói trong trẻo thốt ra từ hàm răng ngà ngọc và mái tóc của nàng đen hơn mây, làn da của nàng trắng hơn tuyết, sắc đẹp của Vân sánh với những nét kiêu diễm, sáng trong của những báu vật tinh khôi của đất trời. Tất cả toát lên vẻ đẹp trung hậu, êm dịu, đoan trang, quý phái. Vân đẹp hơn những gì mỹ lệ của thiên nhiên nhưng tạo sự hoà hợp, êm dịu: mây thua, tuyết nhường. Với vẻ đẹp như thế, Vân sẽ có một cuộc đời bình lặng, suôn sẻ và một tính cách điềm đạm. Qua bức chân dung này, Nguyễn Du đã gửi tới những thông

Phân tích đoạn trích Chị em Thúy Kiều (Nguyễn Du)

đẹp về tương lai, cuộc đời chính bởi vậy mà bức chân dung Thúy Vân là chân dung mang tính cách số phận.

Tả Vân thật kĩ, thật cụ thể song Nguyễn Du chỉ vẽ Kiều bằng những nét phác hoạ thông thoáng bởi ông không muốn là người thợ vẽ vụng về:

Kiều càng sắc sảo mặn mà,

So bề tài sắc lại là phần hơn.

Sắc đẹp của Kiều được đặt trong sự so sánh với vẻ đẹp đoan trang, quý phái của Vân để thấy được sự hơn hẳn của Kiều về vẻ sắc sảo của tài năng trí tuệ, bởi cái mặn mà của nhan sắc. Không tả khuôn mặt, giọng nói, tiếng cười, làn da, mái tóc như Thúy Vân mà Nguyễn Du đã thật tài tình khi chọn đôi mắt Kiều để đặc tả bởi đôi mắt là cửa sổ tâm hồn, thể hiện phần tinh anh của tâm hồn và trí tuệ:

Làn thu thủy nét xuân sơn,

Câu thơ tả đôi mắt mà gợi lên bức tranh sơn thủy, diễm lệ. Bức tranh ấy có làn thu thủy – làn nước mùa thu, có nét xuân sơn – dáng núi mùa xuân. Cũng như khuôn mặt Kiều có đôi mắt trong sáng, long lanh, có đôi lông mày thanh tú mà khiên:

Hoa ghen đua thắm liễu hờn kém xanh.

Vẻ đẹp của Kiều không chỉ như thiên nhiên mà còn vượt trội hơn cả thiên nhiên khiến hoa cũng phải ghen, liễu cũng phải hờn. Thiên nhiên không còn thua, nhường mà cau mày, bặm môi tức giận, mà đố kị hờn ghen. Nếu vẻ đẹp của Vân là những gì tinh khôi, trong trắng nhất của đất trời thì Kiều lại mang vẻ đẹp của nước non, của không gian mênh mông, của thời gian vô tận. Cái đẹp ấy làm cho nghiêng nước, đổ thành:

Một hai nghiêng nước nghiêng thành,

Nguyễn Du đã sử dụng những điển tích để cực tả Kiều với vẻ đẹp của trang giai nhân tuyệt thế. Và cũng chính vẻ đẹp không ai sánh bằng ấy như tiềm ẩn những phẩm chất bên trong cao quý là tài và tình rất đặc biệt:

Pha nghề thi họa đủ mùi ca ngâm.

Cung thương lầu bạc ngũ âm,

Nghề riêng ăn đứt hồ cầm một trương.

Kiều có cả tài cầm – kì – thi – họa của những bậc văn nhân quân tử và tài nào cũng đến mức điêu luyện. Nàng giỏi về âm luật đến mức lầu bạc. Cây đàn nàng chơi là cây hồ cầm,

Phân tích đoạn trích Chị em Thúy Kiều (Nguyễn Du)

tiếng đàn của nàng ăn đứt bất cứ nghệ sĩ nào và đã trở thành nghề riêng. Để cực tả cái tài của Kiều, Nguyễn Du đã sử dụng hàng loạt các từ ngữ ở mức độ tuyệt đối: vốn sẵn, pha nghề, lầu bạc và đủ mùi. Không những giỏi ca hát, chơi đàn mà Kiều còn sáng tác nhạc nữa. Cung đàn nàng sáng tác là một thiên Bạc mệnh. Bản đàn ấy đã ghi lại tiếng lòng của một tâm hồn đa sầu đa cảm. Nguyễn Du cực tả tài năng của Kiều chính là ngợi ca cái tâm đặc biệt của nàng. Tài năng của Kiều vượt lên trên tất cả và là biểu hiện của những phẩm chất cao đẹp, trái tim trung hậu, nồng nhiệt, nghĩa tình, vị tha. Vẻ đẹp của Kiều là sự kết hợp của sắc – tài – tình và đạt đến mức siêu phàm, lí tưởng. Nhưng nhan sắc đến mức hoa ghen, liễu hờn để tạo hóa phải hờn ghen đố kị và tài hoa trí tuệ thiên bẩm lầu bạc, đủ mùi cái tâm hồn đa sầu, đa cảm như tự dung mà có của nàng khó tránh khỏi sự nghiệt ngã của định mệnh. Chính bởi Kiều quá toàn mỹ, hoàn thiện nên trong xã hội phong kiến kia khó có một chỗ đứng cho nàng. Và cung đàn Bạc mệnh nàng tự sáng tác như dự báo một cuộc đời hồng nhan bạc mệnh khó tránh khỏi của Kiều. Cuộc đời nàng rồi sẽ sóng gió, nổi chìm, truân chuyên. Cũng giống như bức chân dung Thúy Vân, bức chân dung Kiều là bức chân dung mang tính cách số phận.

Nguyễn Du hết lời ca ngợi Vân và Kiều mỗi người một vẻ mười phân vẹn mười nhưng ngòi bút tác giả lại đậm nhạt khác nhau ở mỗi người. Vân chủ yếu đẹp ở ngoại hình còn Kiều là cái đẹp cả về tài năng, nhan sắc lẫn tâm hồn. Điều đó tạo nên vẻ đẹp khác nhau của hai người thiếu nữ và hé mở hai tính cách, dự báo hai cuộc đời khác nhau đang đón chờ hai ả tố nga. Hai bức vẽ chân dung của chị em Thúy Vân và Thúy Kiều đã cho thấy sự tài tình trong ngòi bút tinh tế của Nguyễn Du.

Kết thúc đoạn thơ là bốn câu lục bát miêu tả cuộc sống phong lưu khuôn phép, mẫu mực của hai chị em Kiều:

Phong lưu rất mực hồng quần,

Xuân xanh xấp xỉ tới tuần cập kê.

Hai người con gái họ Vương không chỉ có sắc – tài – tình mà còn có đức hạnh. Sống phong lưu đến mực hồng quần. Cả hai đều đã tới tuần cập kê – tới tuổi búi tóc, cài trâm nhưng vẫn sống trong cảnh:

Êm đêm trướng rủ màn che,

Tường đông ong bướm đi về mặc ai.

Hai câu thơ như che chở, bao bọc cho hai chị em, hai bông hoa vẫn còn phong nhụy trong cảnh êm đêm chưa một lần hương toả vì ai. Nguyễn Du đã buông màn, gạt tất cả mọi vẩn đục cho cuộc đời khỏi cuộc sống phong lưu của hai chị em để đề cao hơn đức hạnh của hai nàng.

Phân tích đoạn trích Chị em Thúy Kiều (Nguyễn Du)

Với cảm hứng nhân đạo và tài nghệ thơ, Nguyễn Du đã vẽ nên bức chân dung Thúy Vân, Thúy Kiều bằng những gì đẹp đẽ, mỹ lệ nhất. Hai bức tranh mỹ nhân bằng thơ đã thể hiện bút pháp ước lệ tượng trưng và các biện pháp tu từ trong ngòi bút tinh tế của đại thi hào dân tộc Nguyễn Du.

» **Xem thêm:**

- [Dàn ý phân tích vẻ đẹp của Thúy Vân và Thúy Kiều](#)
- Tuyển tập những bài [văn mẫu lớp 9](#) hay nhất tham khảo